

Előfizetési ár:
 Helyben, háshoz hordva
 Helyszáma 2 korona.
 Postán 4 korona.

 Védőkör, postán küldve
 Helyszáma 2 h. 80 fl.
 Külső 1 h. — fl.

 Éves ára 48 fl. —.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nappal, kivételével.

 Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Budai-nagy-úton 151 sz.
 (Juhász-ház).

 A lap szállási és anyagi
 felelősége vonatkozásában
 a felvétel után tartózkodik.

 Telefon: 141. szám.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: **A Nyomdarszénváltársaság.**

Kétség és aggodalom.

Az a levél, amelyet Ferenc József császárral és királlyal küldött Pétervárra Miklóshoz, az oroszok cárjához, a legkülömb és legfontosabb eseménye a diplomáciának. A világsajtót, de egész Európát is méltán izgatta a levél tartalma, fogadása, legkivált pedig az a hatás, amelyet tesz. Kérdés: megnyílna-e tőle a diplomáciai helyzet, avagy még súlyosabb zavarok várhatók.

A helyzet megítélésére két álláspont van. Az egyik igen optimista, a másik annál pesszimistább. Az egyik fölfogás zordanon itéli meg a helyzetet, úgy látja, hogy egyáltalán nem nyúlhatok az ellentétek, a másik viszont azt véli, hogy a háborús aggodalmaknak még nincs jogosultságuk.

A pesszimista álláspont szerint Hohenlohe Gottfried herceg küldetésével éppen nem nyílna a helyzet. Leszerelesről szó sincs s egyelőre állig fölfogó-kerveze készülődünk — a békére. — Oroszország egyáltalán nem hajlandó a Balkán-kérdésben a monarchia álláspontja felé hajolni.

A legkülömb példa erre Skutari esete. Berchtold gróf Skutarit jelölte meg a leendő Albánia fővárosának s a balkáni hadak — orosz támogatással — még mindig ostromolják Skutarit. Hogy nem tudják bevenni, az a török védők hősiességén mulik. Oroszország most is mindenben keresztezi a monarchia útjait, számításait és törekvéseit. Az uralkodó levele óta ez a helyzet nem változott, az ellentét nem nyílna.

Az optimista álláspont ezzel szemben azt vitatja, hogy a helyzet, ha nem is javult, de nem rosszabbodott. E szerint az álláspont szerint, ha Hohenlohe herceg misszióját úgy fogjuk föl, hogy az ő küldetésének az volt a célja, hogy a monarchiának és Oroszország között fönnálló összes ellentéteket elsimítsa, illetve elintézte, akkor igenis beszélhetünk arról, hogy ez a küldetés teljes kudarcral, minden eredmény nélkül végződött. Hohenlohe herceg küldetésének azonban az volt a célja, hogy ebben a kritikus időben demonstrálja Ferenc József őfelsége és Miklós cár között fönnálló személyes barátságot, annak az I. Ferenc Józsefnek a barátságát, aki immár négy orosz uralkodót élt túl és valamennyivel személyes jó barátságot tartott fönn. Ennek a politikai ellentétek közötti is meglevő személyes barátságának demonstrálására akart lenni Hohenlohe herceg küldetése. E baráti viszony hangoztatásán kívül őfelségének az orosz cárhoz intézett levele kétségtelemül azt is tartalmazta, hogy őfelsége továbbra is a békés po-

litika híve, de természetesen csak addig a határig, amíg azt Ausztria-Magyarország érdekei megengedik.

Az optimista álláspont szerint a monarchia és Oroszország között fönnálló politikai ellentétek elintézését, hogy csak néhányat is említsünk, Albánia, Skutari kérdését, az albán határügyét stb. nem akarják kivenni Berchtold gróf és Szasonov külügyminiszternek kezéből. Bécsi és pétervári udvar közti felmerült politikai differenciákat eddig is a külügyminiszterek intézték, ezután is ők intézik. Hohenlohe herceg küldetése csak a dinasztiai barátságot demonstrálta.

Az optimista bécsi körökben egyébként az a fölfogás, hogy Hohenlohe herceg küldetése után a bécsi és a pétervári, udvar közötti a viszony rosszabbodásáról beszélni nem lehet, inkább úgy látszik, mintha az orosz politika monarchiánknak a balkánkérdésben elfoglalt álláspontja felé kezdene hajlani.

A két álláspont között való fölfogásbeli különbség tehát az, hogy az egyik szerint olyan rossz a helyzet, hogy háború lesz belőle, a másik szerint nem olyan rossz, hogy a háborút el lehetne kerülni. Mindkét fölfogás azonban egyformán súlyosnak itéli meg a helyzetet.

Szomorú, aggodalmas a helyzet. Senki se tudja mi lesz. A polgárság nehéz gondok között él, csapást csapásra tűr és sehol se vigasz, se reményesség, se biztatás.

A Désy — Lukács pör.

Désy Zoltánt a bíróság, miután a bizonyítást neki a vádbéli cselekményekre meg nem engedte, csupán a zaltnai ház adásvételre szorította, egy havi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte.

Désy Zoltán vádjait egy közös hírlapi nyilatkozatban Andrassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf magukévá tették, ugylátszik azzal a céllal, hogy a miniszterelnököt esküdték el kényserítések. Lukács miniszterelnök kijelenti egy nyilatkozatban, hogy beéri a törvényesek ítéletével és nem fog sajtóperrel lenni indítani.

A szövetkezetekről és azok fejlődéséről.

(A Gazdasági Egyesület próbálkozása.)

Irta: *Novák János,*
 a Kecskeméti Gazdasági Egyesület helyettes-titkára.

A mai gazdasági viszonyok mellett talán semmiről sem esik annyit szó, mint a szövetkezetekről. E méltán. Mert alig van az újabb időknek olyan gazdasági jelensége, amely szebb eredményeket tudna felmutatni, mint a szövetkezés. Foglalkozik ezzel mindenki, foglalkozik a mi Gazdasági Egyesületünk is. És reméljük, eredménnyel.

Mi is az a szövetkezet? Vállalat, vállalkozás, melynél sem a tőke ősszege, sem a vállalatban résztvevők száma nincs meghatározva. A cél: együttes gazdálkodással a tagok érdekeinek előmozdítása, megvédése vagy a szükségletek beszerzésénél, mint a termelvények értékesítésénél. A jövedelmet illetőleg jellemző: nagyobb nyeresékek nélkül a tőkének csak normális kamatoztatása. A tagok általában kistőknek. S ez igen fontos: a sok összetett kis tőke üzleti életet tud teremteni s a tulajdonosoknak olyan előnyöket nyújtani, amit külön-külön el nem érhetnek. A felelősség vagy korlátolt, vagy korlátlan. Az utóbbi bizonyos szempontból helyesebb. A vagyoni felelősség osztónyi a tagokat, hogy a szövetkezet működése iránt állandóan érdeklődjenek, az ügyvitelt állandóan figyelemmel kísérik. Ez az érdeklődés, figyelem azután a legsebbe eredményeket vonja maga után: bővül a szövetkezet, a tagok szaporodnak, új és új üzletágak vehetők fel az üzembe, szóval a szövetkezet minden érdeket, minden szükségletet ki tud elégíteni. A haladás jóformán határtalan, az anyagi megerősödés visszaharmlak a tagokra is, s a szövetkezet elérte célját.

A szövetkezeti mozgalom első sorban Angliában kezdődik. A napoleoni háborúk után a manchesterismus itli a maga téves közgazdasági tanaival olyan helyzetet terem, aminek eredményei válságok és a munkásosztály általános elnyomása, nyomora. A helyzet csakhamar tarthatatlan. A munkásság védekezni próbál, mozdózatot keres a maga megmentésére s meg is találja ezt a szövetkezetek alapításában. Azonban az első kísérletek alig járnak valami eredménnyel. Az állam nem ismeri el a szövetkezeteket, annál kevésbé támogatja azokat. A küzdelem erős, hosszantartó.

Az első sikert a rochdalei takácsok szövetkezte éri el. Ez azonban már a 40-es évekre esik. De innen föl kezdve azután a haladás már rohamos. 1844-ben 28 taggal 280 frt alapítke van; 1890-ben a tagok száma már 11,352, az alapítke 3,623,580 frt, a forgalom 2,705,830 frt, a nyereség pedig 474,640 frt. 1907. év végén az angol és skót nagyban eladó szövetkezetekhez 1417 szövetkezet tartozik 2,323,000 taggal. S a fejlődés még itl sem áll meg. Ma már az említettek közül 700—800 termelőszövetkezet, több mint 3000 építő és igen sok más szövetkezet is működik. S az angol példákön okulnak az itrek is: a szövetkezés ma már náluk is mindenfelé általános.

Az angol rochdalei mozgalommal csaknem egyidőleg kezd a szövetkezeti eszme Németországban is fellépni. Delitzschben Schultze 1849-ben megalakítja az asztalosok, majd később a cipészek szövetkezetét. Alig valamivel későbbben Raiffeisen a mezőgazdasági hitelszövetkezeteket teremt meg. S ha fontos volt az ipari szövetkezetek megalakítása, még nagyobb jelentőségű volt a Raiffeisen szövetkezeinek. A mezőgazdasági hitel akkor a német kisgazdák közt ép úgy uzsorahittel volt, mint nálunk. S ez tönkremenészel fenyegette őket, annál is inkább, mert sok pénzre volt szükség. Hiszen a mezőgazdaság éppen akkor volt átterében a belterjesítés irányra, ami megfélelt tőke (hitel) nélkül alig valósulhatott volna. Raiffeisen segített. Szövetkezeti megmentették a német parasztságot és felemelték. A német kisbirtokosság s vele tán az egész német mezőgazdaság senkinek sem tartozik olyan nagy hálával, mint neki.

A megkezdett uton azután a szövetkezeteknek minden neve rohamosan fejlődött Németországban is, amit az alábbi adatok talán a legjobban igazolnak:

Szövetkezeti forma:	1890-ben volt:
Hiteliszövetkezet	10,850
Raktárszövetkezet:	
a) iparos	67
b) mezőgazdasági	106
Termelőszövetkezet:	
a) iparos	193
b) mezőgazdasági	2,017
Nyersanyagbeszerző:	
a) iparos	82
b) mezőgazdasági	1,193
Fogyasztószövetkezet	1,373
Építőszövetkezet	223

Összesen 16,892 szövetkezet, több mint másfél millió taggal, 1907-ben pedig ez a szám már a 20 ezret is meghaladja. De méltányolja a szövetkezeteket Németországban maga az állam is. Ma a berlini központi szövetkezeti pentárnak több mint 70 millió koronát ad. Pedig eleinte itt is úgy volt, mint Angliában, hallani sem akartak a szövetkezetekről.

Szép eredmények ezek, de talán még sokkal szebbeket mutat fel Dánia. A koppenhágai bevásárló szövetkezet kebelére már 1903-ban 915 vidéki szövetkezet tartozik, 22 millió márká forgalommal. Igen nagy számban vannak még vetőmagvak, takarmányfélék, műtrágya beszerzésével foglalkozó szövetkezetek is. Ezeknél a tagok száma körülbelül 40,000, az évi forgalom pedig 16 millió márká. De legfontosabbak a tejszövetkezetek. Ha valaki kétérdő a szövetkezés fontosságában akár közárak magángazdasági szempontból — csak ezeket nézze meg. Számuk több mint 1000. A beszojtatókat tíz csaknem 50 millió, a vajtermékeket pedig közel 17 millió q! Ennek circa 95 százaléka Angliába viszik. Hogy milyen nagy mennyiség ez, arról nyújtson fogalmat az, hogy Anglia összes vajbevitelének 43 százalékát teszi. És mennyi idő alatt jutott ide Dánia? Rövid áó év alatt. Igen nagy jelentőségűek még Dániában a vágóhidú szövetkezetek is, körülbelül 70,000 taggal. Evenkint 20,000 szarvasmarhát és 1 millió sertést vágnak ezek. A szövetkezetek lendítették fel a baromfiévesztést is. Ma Dánia több mint 400 millió tojást exportál, csaknem 35 millió márká értékben.

Francia és Oroszországban a szövetkezetek fejlődése kisebb méretű s a működésük sem olyan szerencsés. Oka ennek mindkét államban a helypolitikai áramlatok a gazdasági viszonyokba való erős beenyulása. Különbö a legutóbbi évek hátrazott javítottak a helyzetet. A francia ugynevezett mezőgazdasági vindikátusok fejlődése pedig, egyenesen bámolatos. Mi, agrárállam, okolhatnánk ezen a példán.

S most nézzük Magyarországot. Nálunk az eszmét a múlt század ötvenes éveiben vetették fel. Azonban még ekkor minden eredmény nélkül jórómán. Nem is csoda, hiszen a nemzet minden része el volt akkor nyomva. Igazi eredmények csak a kiegyezés után, s akkor is csak a 80-as években mutatkoztak. 1880-ban alakult meg a Pestmegyei Hiteliszövetkezet, főként a kisbirtokosok hitelének a megajátására. Az első években csak Pestmegyére szorítottak. Nemsokára azonban már mint a Hazai Szövetkezetek Központja, nagyobb területet ölel fel. 1898-ban megkezdte működését az Országos Központi Hiteliszövetkezet. Szép reményeket fűztek hozzá s meg is valóstotta ezeket: ma több mint 2000 községi hiteliszövetkezet tartozik a keretébe, 600 községgel. A tagok száma körülbelül 600 ezer. A szövetkezeti vagyon ma már a központéval együtt 200 millió korona körül áll.

Egy másik nagy alkotásunk a Hangya. Mindenki ismeri. A Magyar Gazdaszövetség alapította, elsősorban az áru-uzsora megszüntetésére. Eredményel. Ma már több mint 1000 szövetkezet tartozik a kötelékébe, közel 30 millió korona forgalommal.

Igen szép eredményeket mutatnak még a Nagyszébeni Takarékpénztár által alakított

szövetkezetek is. Számuk némsokára eléri a 200-at. Főleg hiteliszövetkezetek, de közöttük van körülbelül 35 fogyasztási szövetkezet is.

Nagy eredményeket ér el még az Országos Tisztviselő Szövetség is, amely lakások építésével foglalkozik.

Végül meg kell emlékeznünk tejszövetkezeiteinkről is. Bár nem mindenütt váltakata be, mégis sokat várhatunk tőlük. A Dunántúl egyes helyein olyan eredményeket látnak, amiket el nem ismerni igazán bün volna.

Vólnának még felemlítésre érdemes szövetkezeiteink, de hiszen ezekből is lát-hatjuk már, hogy mi sem maradunk télen. Ha nem tartunk is ott, ahol a nyugoti államok, mégis elmondhatjuk: az alap már meg van, könnyebb lesz a továbbépítés. Nem szabad kicsinyelnünk az eredményeket: mi későn fogtunk a munkához. Kifartás, szorgalom, ügyszereget s minden jó lesz!

A kecskeméti Gazdasági Egyesület vezetősége, áthatva a szövetkezeti eszme minden ténen való felemelő hatásától, immár másodszöben próbálkozik egy fogyasztási szövetkezet alakításával. A cél, összejövetelenk már nagyon sokszor lett ismertetve: elsősorban a gazdasági üzemben legfontosabb s csakis gazdasági cikkeket akarja bevezetni; műtrágyát, kőszénat, fát, vetőmagvakat, rögzőköt (szőlőbirtokosok számára), gépjárat, marhasót, s más élelket. Természetesen p. o. az értékesbe eszközök gépek közzvetítését is szívesen vállalná. Megjegyzendő, hogy a szövetkezet általános jellegű lenne, tagja lehet bárki, nemcsak egyesületi tag. A gazdák jórésze az emlitett kettel meg is van elégedve, más társadalmi osztályok azonban azt kívánják, hogy a szövetkezet háztartási, konyhai cikkeket és gyarmatárakat is árusítsion. S mivel az Egyesület vezetősége egyelőre ebbe belemenni nem akar, nem pártolják az eszmét. Pedig mi nem vagyunk önzők. Csak számítunk. A mai pénzvviszonyok mellett annyi jegyzést összehozni, hogy mindjárt ilyen nagy arányokban kezdje a szövetkezet a működését, nem lehetséges. Azt pedig senki büntül nekünk fel nem róhatja, hogy elsősorban ilyen helyzetben — magunkon, a gazdatársadalom akarunk segíteni. Hiszen ez kötelességünk. Mi nem zárkózunk az emlitett kívánság elől, sőt! A mi tervünk az az, hogy a kicsival való kezdéssel bizonyítva a szövetkezet létjogosultságát, életképességét, fejlesszük majd az üzemet s bevezessük a háztartási cikkeket is. Mert hogy ez a gazdáknak is érdeke, azt nem kell magyarázni. Mi szívesen tesszük ezt a jövöben, ha majd megerősödünk, ha majd látjuk, hogy mindenütt megértének, mindenképp támogatnak bennünket. Hiszen az lesz ami legszöbb jutalmunk, ha sikerül ennek a szövetkezetnek a keretében a város minden társadalmi osztályát összehozni szép egyetértésben, egymás közös boldogítására.

Ne vádoljon bennünket senki. Nem is vádolhat. Mennyi itt az intelligencia közt a szőlőbirtokos! Háé nem találja meg így is nálunk, amire szüksége van? És kőszén, ha nem kell minden háztartásban? Nem lehet egyszer minden bajon segíteni. A haladás, a boldogulás nem máriól-holnapra történik. Ismertetem itt a szövetkezeti eszme nehéz, fárászot munkáját. Nem ok, nem célat néld ki. Hanem, hogy aki tán még nem tudta volna, lássa, mire képes az össetartás, mit tud teremteni. Sokat lehetne még erről írni. Hiszen, hogy a szövetkezeteknek erkölcsi ténen is milyen felemelő hatásuk van, azt még nem is érintettem. Pedig ez nem kevésbé fontos, szebbnek pedig mindenestire még sokkal szebb.

Sok mondanivalóm már nincs. Ha elértem, amit akartam, hogy megértésnek bennünket, elértem mindent. Mert akkor tudom, elmarad az eddigi gáncsolódás, megszűnik a közöny s tán nem is soká, mi is büszkén mutathatjuk másoknak a mi kis szövetkezetünkét, ezt mondva: ez mi teremtettük egymás megértésével, egymás boldogítására.

Amit irtam, felhívás akar lenni minden osztályhoz, a gazdaközönséghez is. Felhívás támogatásra, felhívás az együttes munkára olyan eszme érdekében, amely 70 év

alatt töböt tett az emberiség legnagyobb tömegének a boldogulás felé való haladásáért, mint bármi más. Nem kell ezt az intézményt kicsinyelni, nem kell valóvónagiságot felelni: amit az egész világ élmeser, elismerheti Kecskeméti is.

Legutóbbi éveink bortermelési adatairól.

A szőlő egész termésének értékéről évenként, a kivitt és behozott borok értékére nézve pedig ha-ként is kapunk statisztikai adatokat.

Ezek egybevetéséből a legutóbbi tíz évre vonatkozólag a következő figyelemreméltó adatok állanak rendelkezésünkre:

	Borátlanban termelt ezer hektoliter	Szőlőátlagban termelt ezer mázsa
1901—5-ig	3475	141
1908-ig	8024	274
1909-ig	4304	81
1910-ig	2764	106

	Összérték	Átlagérték ha-ként
1901—5-ig	104,071,000 K	266 K
1908-ig	207,016,000 K	632 K
1909-ig	122,671,000 K	361 K
1910-ig	120,216,000 K	343 K

Az össz- és átlagértékek ingadozásai meglehetősen nagyok. Leszállanak ezek száz millió koronára és felemelkednek több mint kétszáz millió koronára. De helyesen van-e ezek a tételek beállítva? Az, hogy a termelt szőlőmennyiség és annak összértéke nem állanak egyenesen arányban, az magától értendő és így a holdenkénti átlagos jövedelem sem függ kizárólag a termés mennyiségétől, hanem arra döntő befolyása van az áralakulásnak is. Vegyük például az 1910-ik esztendő termését, amidőn állítólag eladtunk 106 ezer q csemege-szőlőt, vegyük ennek átlagos értékét 30 koronával, úgy ez kitenne 318 millió koronát, maradna borértékek keresi összében 117 millió, ezt szembesítvén a bormennyiséggel, hektoliterre átszámítva, 42 korona átlagos értékét kapunk, ami dacára az 1910-iki elég magas árának, talán mégis tulbecsülésre vezetne.

Mert hisz éppen 1910-ben történt oly rengeteg olcsó évlévet az országban, mint még soha ezelőtt és pedig mint annyiszor emlegették, meglehetősen nyomott ár. Annál csodálatosabb jelenség ez, mert a külföldre szállított bor értékeiben ott találjuk a 8000 q palackbort is, köztudomáslag pedig nem a legolcsóbb kvalitásu bort szállítjuk vámkülföldre. A bor átlagos értéke csak 33 koronával volt feltüntetve, tehát csak 9 koronával alacsonyabbra, mint az átlagérték. A csemege-szőlő q-ját szintén ugyanannyira értékelték.

Ezzel szemben hogy áll az arány 1908-ban? A nagy termés és olcsó árak esztendejében a termés összértékét beállítottuk 207 millióval; ha ebből a 274 ezer q csemege-szőlő értékét 20 koronával leszállítjuk, marad 200 millió korona, ezt szembesítvén 8 millió hl. borral, jut egy hl-re 25 korona, a mi talán mégis csak kevés. A kivitt bor átlagértéke ebben az évben 23 koronával van felvéve, vagyis 3 koronával a kivitt, a csemege-szőlő értéke pedig 37 koronával drágábban. Ezekből a számokból logikus következtetéseket pontosabban levonni vajmi nehéz.

Az utolsó évek szőlőtermelési normálisának nem voltak mondhatók, az árak ingadoznak. Szőlőgín átlagban hektáronként nem adtak töböt 15—18 hl-nél (tehát magyar holdenként 7—8 hl-t), holott a hektáryri országos átlagnak mégis legalább 25 hl-t kellene kitennie, a mint hogy francia, olasz, német, sőt osztrák szőlők ennyit és töböt teremnek. A ma beültetett 350,000 hektár szőlő á 25 hl. kitenne 8 és háromnegyed millió hl-t.

Ennek a termésnek átlagértékét ismét 35 koronával felvéve (a jelenlegi 45 koronával szemben), szőlőtermésünk 280—300 millió korona összértékét jelentene. Ez nem utópia, ez nem ábránd, hanem valóság, mely el is érhető, ha egyszerűen szőlőgín ökszerű művelésben és azok védelmében

a megkezdett uton haladunk tovább, másrészt pedig úgy a belföldi fogyasztás, mint a kivitel utjából sikerül egyes fennálló akadályokat elhárítanunk. Ilyen érték mellett Magyarországon az összes mezőgazdasági növények között a szőlő jelentősége közvetlenül a buza után következik, még ha a szőlőterületet egyelőre nem is szaporítjuk. —J.

NAPI HIREK.

Telefon 141. Telefon 141.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1913. év február hó 20., csütörtök.
Róm. kath.: Elemtér pk. — Protestáns: Aladár.
Görög-orosz: 1913. év február hó 7., Hf. Lukács.
— Izraelita: 5673. év Adar 13. — Napkelte 7 óraor.
— Napnyugta 5 óra 28 perc. — Napossza 10 óra 28 perc. — Holdkelté 4 óra 43 perc. Délut.
— Holdnyugta 6 óra 53 perc. reggel. Holdtölte 21-én, 3 óra 3 perc. éjél.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerinti a következő idő várható: Szárú, hideg.

— **Közgyűlés.** Kecskemét város törvényhatósági bizottsága folyó hó 27-én reggel 9 órakor tartja február havi rendes közgyűlést a főispán elnöke mellett. A tárgyszorokat annak idején közölni fogjuk.

— **A javadalmi ügyvezető állás.** A városi tanács valószínűleg szombati ülésében fogja megvizsgálni a javadalmi hivatali ügyvezetőt.

— **A közüzemügyi bizottság ülése.** Kecskemét város közüzemügyi bizottsága folyó hó 27-én, csütörtökön délután fél 3 órakor tartja rendes havi ülését a városüzem bizottsági termében, melyen a folyó ügyeket intézi el.

— **Szónagygyűlés.** A városi szónagygyűlésnek az Országos Magyar Iparművészeti Társulathoz értékesítés végett felkérődti szónagei aukcióját március hó elején tartják meg. A város az árverésen képviseltetni fogja magát.

— **A Sakkör alapszabályai.** A Kecskeméti Sakkör alapszabályait a helygymiszterhez leendő felterjesztés végett Berkovics Arnold főreáliskolai tanár, a Sakkör elnöke a polgármester hivatalhoz beterveztette.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság folyó hó 21-én délután 3 óraor. ülést tart a h. polgármester elnökele mellett. Tárgy: a családi pótlék iránti kérvények megvizsgálása.

— **A protestáns ifjak által rendezett bárány nagy az előkészület a városban s ezt tudva, elhatározta a rendezőség, hogy jegyeket előre bocsájt ki. Jegyek várható az egyesület helyiségében péntek reggeltől fogva.**

— **A javadalmi bizottság ülése.** A javadalmi bizottság folyó hó 21-én délután 11 óraor. a városüzem bizottsági termében ülést tart. Tárgy: a javadalmi ügyvezetői állásra beérkezett pályázati kérvények megvizsgálása.

— **A Rongyos Egyesület március 8-iki halvaszóraal egybekötött táncmulatságának helygözbizottsága folyó hó 17-én d. u. értekezletet tartott, melyen nagy érdeklődés mellett állapították meg a tennivalókat. A halvaszóra szóló szelvényeket a mai naptól kezdve árusítják.**

— **A javadalmi hivatal forgalma.** Most elkészült kimutatás szerint 981,000 korona volt a javadalmi hivatal forgalma 1912-ben. A borfogyasztásnál némi visszasvett, ellenben a helygözbizottság elnöke, dacára a rossz gyümölcstermésnek, az előíránnyal jóval fölül volt a bevétel. A számlán 12,000 korona tiszta jövedelme volt a városnak.

— **Football tréning.** Felhívjuk a KAC játékosait, hogy csütörtökön tartandó tréningen okvetlenül jelenjenek meg, mert vasárnap már fővárosi csapattal fogunk mérkőzést tartani.

— **Dohos liszt.** A rendrészeg egészségügyi osztálya Veszta Vilmos fűszerkereskedőtől fél zsák lisztet, melyet a vegyvizsgáló állomás dohosnak talált, elkobzott.

Halló!

Mi lesz?

Halló!

Mi lesz?

vasárnap, február hó 23-án

Lajosnál az Otthon-szállodában???

Álarcos-bálat rendez

Lajos, csekély 1 koronás beléptível.

Mindenki megjelenhet, — aki jól akar mulatni!

A legesenyőbb férfi szép jutalmat kap! A legszebb nő díszes jutalmat kap! Éjtélkor az ördögök felvonulása és vígjátékai. Alrcban kérétek megjelenni.

A tanítók fizetésrendezése. A városi tanács sűrűs felrator intéz a vállás-és közoktatásügyi miniszterhez a tanítók fizetéséről szóló törvényjavaslat új értelmezésben leendő módosítása érdekében, hogy 1. törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok a községi tanítók-és tanítóknéknak saját pénztáruk terhére, de a fizetés kiegészítését államszegély ugyanolyan illetményeket (törzsfizetés, pótlék, drágasági pótlék) és ugyanolyan fokozatos előléptési feltételeket állapítsanak meg, amilyenek a törvényhozás az állami tanítók és tanítóknak részére megállapít. A pusztai tanítók illetményeire pedig a terményeknek nyújtott javadalmának késpénz értéke beszámítsák. 2. Amely város községi iskolai szakzsűri felügyelőről gondoskodni vagy gondoskodni fog, a szakzsűri felügyelőt gyakorló tisztviselő utján mindazokat a jogokat ugyanolyan mértékben és módon gyakorolhassa, amilyen jogokat a törvény a felekezeti iskolákra nézve az egyházi főhatóságoknak, illetőleg azok szakfelügyelőinek biztosít. Fog. Ezt a sűrűs felrator egy küldöttség viszi fel a miniszterhez. A küldöttség tagjai Bagi László h. polgármester, Faragó Béla árvaáhi igazgató és Keresztes József népiskolai igazgató.

— **Pórhívás.** A magyar honvédelmi miniszterjén rendelte értelmében a honvédelmi igazolványi könyveket helyesbíteni kell, elrendelte a miniszter, hogy e célból ezek a könyvek bevonassanak s a könyv tulajdonosai a bevonás idejére ideiglenes honvédelmi igazolványi lapokkal látassanak el. Főhivja ennekfogva a rendőrkapitányi hivatal mindazon kecskeméti illetőségű honvédelmi társulatokot, kik az 1901-1911-ig terjedő időben soroztaták, hogy a katonai igazolványlám még ha külön idézést nem kapnak is, 1913. év február hó 28. napján, ideiglenes igazolványaik átvétele végett, mulhatatlanul jelenjenek meg s egyuttal régi honvédelmi igazolványaikat hozzák magukkal és szolgáltságuk a hatóságok át.

— **Járványos betegségek Kecskeméten.** A tiszti főorvosi hivatal jelentése szerint Kecskeméten a folyó február hó 1. és 15-ike között a következő járványos betegségek fordultak elő: vörheny beteg az előző időből 19 maradt ápolás alatt, ehhez járult 6 új megbetegedés. Ezek közül meghalt 5, meggyógyult 11 beteg és végre 9 beteg ápolás alatt maradt. Ronscoló toroklobban megbetegedett 8 egyén, ezek azonban meg is gyógyultak. Kanyaró megbetegedés 10 fordult elő, melyek közül 6 meggyógyult, 10 pedig ápolás alatt maradt. Számárhuruban 10 megbetegedés történt, melyből 6 gyógyulással végződött.

• **Elveszett** e hó 10-én, hétfőn délután 5—6 óra között a Siketénma intézetűl a Rákóczi-utca a Bethlen-körútig egy ezüst női óra-nyaklanc, melyen egy háromszögletes aranykeretes medallion és egy ezüst-zsuzsu is van. Ezuton kérjük a becsületes megtalálót, hogy a talált tárgyat illő jutalom ellenében legyen szives átadni szerkesztőségünkben.

— **A protestáns lelkesek körpótléka.** A vallás-és közoktatásügyi miniszterem a napokban utalványozta ki a lelkesi körpótlékokat a folyó év első felére. A református lelkesek részére az illetékes püspökök kezéhez, a dunamenti egyházkerületben 37,748 koronát, a dunántúli egyházkerületben 57,524 koronát, a tiszántúli egyházkerületben 84,310 koronát, a tiszántúli 115,909 koronát, az erdélyben 114,996 koronát folyósított a miniszter, ami összesen 409,598 koronát tesz ki. A kimutatásban csak a kongruis és a 2400 koronánál kisebb javadalmi lelkesek vannak felvéve és a kiutalt összeggel a lelkesek javadalma csak 2400 koronáig egészül ki. Az egyetemes konvent azonban saját alapjáthól még 150,000 koronát bocsát a kerületi rendelkezésére, oly célból, hogy minden lelkes javadalmának összegére való tekintet nélkül összeülhessen útjé szolgálat után egy negyzár koronás, úz évjé szolgálat után pedig évenként 400 koronás körpótléka. A 2400 koronánál kisebb javadalmi lelkesek körpótléka tehát már a kerületi pénztárakban van, a nagyobb javadalmi lelkesek körpótlékát pedig az egyetemes konvent az utalványozott jegyzékek elkészítése után néhány nap múlva folyósítja. A miniszteri leirator teljes tájékoztatásigot hagynak az iránt, hogy a kiutalt összegetek a lelkesek mi nyem kapják meg. Lelkesi körpótléknak nem tekinthető, mivel van a lelkesek között olyan, akik nem kongruis lelkesek és mégis részt kapnak, másrészt nem bizonyos, hogy a lelkesek segélyezésére, vagy roncokára lett-folyósítva az államszegély. Ezért tehát a legelőzelebbi sűrűsben egybevitelt értekezletig függőben hagyják az összeg kiosztását.

— **Hódmezővásárhely nem kap törvényszéket.** Hódmezővásárhelyi törvényhatósági bizottságának közgyűléstí határozatából Székely Ferenc igazságügyminiszter annak idején küldöttész kereste fel a hódmezővásárhelyi törvényszék visszállításának érdekében. A kérés teljesítését az akkori igazságügyminiszter kitálatás helyezte és annak támogatását Tisza István gróf, akinek a küldöttség szintén eljárt, megígérte. A törvényhatóság határozatot hozott, amelyben kimondotta, hogy a legmesszebbmől ádatozokra is hajlandó a törvényszék érdekében. Balogh Jenő mostani igazságügyminiszter azonban úgy döntött, hogy Hódmezővásárhely nem fog törvényszéket kapni. Az igazságügyminiszter leirator intézti a város közönségéhez, amelyben kijelenti, hogy a törvényhatósági közgyűlésnek a törvényszék felállítására vonatkozó ajánlatát nem kívánja tárgyalás alá venni.

— **Közi és vonat.** Szarvasról írják, hogy a Füzegyarmat—szeghalmi vicinális vonalon Tóth Sándor ladányi gazda a feleségével és ledányval kocsin a tanjáryára egykezett. A vasuti sineken éppen át akart hajtani, mikor egy vonat átrogott és a mozdony a szerkezet elütötte. Tóth és felesége szörnyet halt, ledányukat pedig, aki súlyos sérüléseket szenvedett, a ladányi kórházba szállították.

— **Hat új gyermek.** Ohala községben — mint Karánbeszről írják — egy nyolc napos csecsemő csodájára járnak most a falusiak. Sián Nikita vasgyári munkás feleségének a mult heten gyermeke született, akinek mindkét kezén és lábán hat-hat ujj van. A csodagyermek teljesen ép és egészséges.

Baleset a vízvezeték építésénél.

Tegnap a városi vízművek építkezésénél, egyik kut-tisztítási munkálati közben, baleset történt.

Zubornyák István 31 éves napzámós ugyanis, a szállító-kampóba besarkta akasztani a súlyos vízmerítő csapadékot, azonban balkezeének mutatójátújját a kampóból idejeorán nem vette ki s így a kampó és a csapadék Zubornyák újját teljesen szétromosolta.

A szerencsétlenül járt munkást dr Kecskeméti orvos reszítesite eljött segélyben.

Zubornyák sérülése 3—4 nap alatt gyógyul.

Anyakönyvi kivonat.

Február 19.

Születések. Nagy Albert rkath. Karscs Sándor József rk. Nagy Mária ref. Barius Mária Magdolna rk.

Halálozások. Kovács György rk. 9 hónapos. Özv. Karikás Mihályné illés Éva rk. 94 éves. Turi József rk. 7 hónapos. Szűcs Ferenc rk. 21 éves.

— Rendőri hírek. Zsirmik Erzsébet Zsinór-utca 66. szám alatti lakos február 15-én a vasuti alsópályai udvarban egy zsákok talált, tulajdonosa átveheti a rendőrségen. — Hartványi István 23. számú bérkocsis f. hó 17-én a vonatnál nem jelent meg. Feljelentett. — Gulyás Mária Holló-utca 19. szám alatti lakos, f. hó 18-án véletlenül a Nagyvásári-utcán két pár tyúkot vitt a karján fejfel lefelé fordítva. A rendőr figyelmeztette, hogy így nem szabad vinni, ő erre a rendőr elé tette le a földre a tyúkokat és ott hagyta. A rendőr igazolásra szólította fel, nevért meg is mondta, de lakását eltárgadta. A tyúkokat Gulyás Mária-nak az öccse vitte el. Feljelentett. — Rácz Lászlóné, özv. Szakál Lászlóné, Garló Mihály, Bozoki Katalin, Újvári László, Kapás József, Kapás János, özv. Szabó Jánosné, Lovász Ferenc, Bakó Jánosné, Acsay István, Vince István, Kiss Mihály, Gulyás Pál mindannyian f. hó 18-án a talicskáikat a járdán tolták, miáltal a közlekedési akadályozták. A rendőrség mindannyian ellen az eljárást megindította. — Madari István Holló-utca 6. szám alatti lakos és Leitner Farkas Sándor Sarkány-utca 6. szám alatti lakos, f. hó 18-án a Szabadság-téren özvegyektek és egymást felpozták, miáltal utcai botrányt idéztek elő. Az eljárás ellenök megindította. — Vig Gergő úrról 113. sz. alatti lakos kocsija a Nagyvásári-utcon őrzetlenül volt, a lovak valamitől megbokrosodtak és elszaladtak, csak a városháza előtt lehetett őket megfékezni. Vig Gergő ellen az eljárást megindították. — Rotter Károly pektemesternél kanyargó beteg volt és a vorús cédulát nem függesztette ki az ajtóra. Megbüntetett. — Kiss Sándor f. hó 18-án a Nagyvásári-utcan részeg állapotban fektet. Kijönzönadság előállították. Szilberman Samuel kántor jelentette a rendőrségen, hogy Blunk Adolfnak adott egy ejtélre szállást, de az reggelre megszökött. A rendőrség Blunkot elfogta és letartóztatta.

SZÍNHÁZ.

. **Limonádé ezredes.** M. Turchányi Olga asszony kedvességé miatt műsorváltozás volt a színházban, amennyiben a hirdett Mexikói lány helyett a Limonádé ezredes került színpadra, csaknem az egész vonalon új szereplőkkel, akik részben próbát nélkül, részben egy próbával utrottak be. Ilyenformán az előadás egy kissé döcögött. Az új szereplők közül Gitta Utói jellemzően játszott meg Kati szakácsné szerepét, s Bánné és Fodor Szeréna is ügyesek voltak. Az első és második felvonás között Bajlós Bertalan tanítót és kedves leányát, Lilitke, mutattak be két új táncot a közönségnek, nagy sikerrel.

Színházi heti műsor:

Szerda, február 19-én **Bella**.
Csütörtök, február 20-án **Bella**.
Péntek, február 21-én félárakkal **Newyork szépe**.
Szombat, február 22-én **Mexikói lány**.
Vasárnap, febr. 23-án d. u. félárakkal **Bob herceg**.

Piaci árjegyzék.

	Február 18.
Tiszta buza 100 kg.	21— 22—
Készter buza	19 20— 20—
Rozs	18 18— 40
Árpa	17 60— 18 60
Arb	22— 23—
Kukorica	15 40— 16—
Kukorica bántói	15— 16—
Köles	17— 18—
Krumpli	7— 7 50
Széna	9— 10—
Szalma	3— 3 40
Szalonna 1 kg.	1 52 2—

Állat-piac.

	Február 18.
Sértés, hizott, fiatal, nehéz, 300—400 kilgig.	1 30
Fiatal, közép, 220—300 kilogrammig.	1 26
Fiatal, könnyű, 150—220 kilogrammig.	1 24
Páronként 45 kilm étel és 4% levonással.	
I. rendű, öreg, nehéz	1 20
II. rendű, öreg, nehéz	—
Páronként 50—60 kilm és 4% levonással.	
Fiatal, ételsúlyban	—
Óreg, ételsúlyban	—
Borjú kilonként	1 20
Bírká kilonként	— 68
Bárány kilonként	—

Baromfi-piac.

	Február 18.
Hízott lúd 1 kg.	1 52 1 56
Sovány lúd párja	15— 16—
Hízott kacska párja	10— 11—
Sovány kacska párja	8— 9—
Pulyka 1 kg. bak	1 56 1 80
Pulyka 1 kg. nőstény	1 80 1 90
Tyúk párja	4 40 5 00
Kacsa párja	2 80 3 60
Capán párja	7— 8—
Gyöngytyúk párja	4 40 5—
Tyújs 100 drb	6— 6 50

Gyümölcs-piac.

	Február 18.
Pogácsa alma 1 kg.	— 35 — 40
Faj alma	— 80 — 90

Ingatlanok forgalma.

Rímóczi Józsefné Szabó Ilona székői 1474 négyoszlopos szőlőt megvette Rímóczi Ferenc és neje Szabó Eszter 1000 kor-ért. Szabó Imréné Teresi Magdolna VII. Egressi-utca 6. számú házat megvette Vince Mihály és neje Halász Ilona 11 500 kor-ért. Özv. Berente Ferencné Szabó Mária II. Kupa-utca 30. számú házat megvette Kovács Pálné Berente Mária 4000 koronáért.

Több rendbeli lakás kiadó.

V. kerület, Vak Bottyán-útca 21. szám alatti házban **több rendbeli utcai és udvari lakás kiadó.** Értekezheti ugyanott **Milics Miadenné** tulajdonossal. 7178

SALAMON GYULA

mázolómester, IV. kerület, Űz-útca 6. sz. Elvált épület-, bútór- és szobapadióbefestését a legjutányosabb árak mellett. Kéri a nagyerdemű közönség jóakarató pártfogását. 7142

Kiadó egy jó forgalmú borbélyüzlet lakással május 1-ére és egy jelenleg asztalos-üzlet, de más üzletnek is igen alkalmas, azonnal is elfoglalható vagy **május 1-én**, a Mezei-útca 36—37 sz. alatt; értekezheti ugyanott **Dobai László** tulajdonossal. 7174

Egy szobát előszobával, esetleg egy kényelmesen bútorozott szobát modern házban, villanyvilágítással keres **magános úriasszony IV., III., esetleg V. kerületben.** Ajánlatokat **„Kiadó lakás”** címen továbbít a kiadóhivatal.

Kiadó lakás.

III. kerület, Hoffmann János-útca 11. sz. háznál **2 udvari szoba, konyha, speiz s kamrából álló úrilakás, f. évi május hó 1-ére kiadó.** Értekezheti ugyanott az utcai lakásban. 7160

Molitorisz Károly

szűrszabó és pokróckereskedő Kecskeméten, III. k., Mária-utca 3., Gazdasági Gözmalom mellett. **A legszebb és legjobb szűrszabó-munkák, pokróczok mindenféle kivitelben, tarisznya a legolcsóbban nála kaphatók.**

Kiadó úrilakás. 6975

Csongrádi-nagy-útca 26. új szám alatt **egy úrilakás, mely áll 7 szoba, kamrák, négy lóra istálló, gabona- és borpincéből, árnyas udvarral, folyó évi május 1-re kiadó;** értekezheti **Obál Ferencnével, Budapest, Fővámter.**

Varrónó,

7153

aki a varrás minden ágában kellő jártassággal bír, a fehérművekben is, **házakhoz ajánlkozik.** Szíves pártfogást kér, tisztelettel: **Zsivanecz Józsefné** Meggyes Erzsike, IV. ker., Vacsai-útca 20.

Kiadó lakások.

III. kerület, Jókai-útca 40-k szám alatt, **Kondor asztalos féle házban 3 szobás és 2 szobás lakás,** szükségese mellékhelyiségekkel, folyó évi május 1-ére **kiadó.** Értekezheti **Varga István** tulajdonossal, IV. kerület, Talfai-utca 6. sz. alatt. 7110

Özvegy Gáhmory Frigyesné

hagyatékához tartozó, helybeli III. kerület, Gyenes-tér 9. számú ház, mely a földrendés után tökéletesen helyrehozott, 3 szoba és mellékhelyiségekből álló úri lakással van ellátva, — szabadkézből **eladó** és azonnal is átvehető. Feltételekről értesülni lehet Gyenes-tér 6. sz. a. özv. Quiriny Miklósné úrnőnél.

Kiadó lakás.

A sörházlakatya mellett levő **Békési-féle ház,** mely tisztalakásnak alkalmas, azonnal kiadó. Értekezni lehet a református egyház pénztári hivatalában. 7037

Kiadó úrilakás.

Jókai-útca 6. sz., **Tóth László-féle házban egy úrilakás,** mely áll 4 szoba, vízvezetékkel ellátott fürdőszoba és a szükséges mellékhelyiségekkel, szép kertes udvarral, **2 szobás garzon lakás, külön bejárattal f. évi május 1-ére több évre bérbé kiadó.** Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosokkal. 6996

Egy ellenőrző pénztár,

— keveset használnt —

igen jutányos ártéri eladó

Török Árpád

fűszer-és esemegetereskedőnél, Arany János-útca 1. sz.

Kiadó úrilakás.

IV. kerület, Gyik-útca 40. (új Pászthy-utca 3.) számú házban **egy úrilakás,** mely áll 3 szoba, konyha, speiz, pince, mosókonyha és egyéb mellékhelyiségekből, f. évi május 1-ől **bérbé kiadó;** felvilágosítást ad a városházi kapus. 7191

Eladó ház. 7190

A IX-k-i tized, Libasor 310. régi (új 47. számú ház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 2 istálló és több mellékhelyiségekből, kitűnő ivóvízzel kúttal, tágas udvarral, mely gazdálkodónak igen alkalmas, szabadkézből **eladó;** értekezheti ugyanott a tulajdonossal.

Kiadó pince május elsőre.

V. kerület, Fecske-utca 22/a. számú **ujjonnan épült háznál, 1 nagy pince f. évi május 1-ére kiadó.** Értekezheti **Héjjas István** építésszel. 7059

Kiadó lakások.

V. tized, Fecske-utca 11-k szám alatti házban **egy úri lakás,** mely áll: 3 szoba, konyha, speiz, üvegezett folyosó, fűskamra, az alatt pince, villanyvilágítás és külön fűs udvarból; továbbá 2 szoba, konyha, speiz, kamra, közös mosókonyha, nagy, tágas fűs-udvarral, **egészben vagy két részben is május elsőjére kiadó;** értekezheti a tulajdonos **Csikay Lajos** asztalos-mesterrel, IV. kerület, Kazinczy-utca 19. sz. alatt. 7090